

Innspill til Musikkutvalget (utvalget for helhetlig gjennomgang av musikkfeltet) *Polyfons erfaringspanel*

Polyfon kunnskapsklynge for musikkterapi er en nasjonal kunnskapsklynge som jobber for at musikkterapi skal være tilgjengelig for alle som ønsker og trenger det. Polyfon er også opptatt av musikk som helseressurs. [Polyfons erfaringspanel](#) er et organ i Polyfon som fremmer brukerperspektivet. Polyfons erfaringspanel ønsker at musikkterapi skal anerkjennes som en viktig del av musikkfeltet.

Musikkterapi forener kunst og kultur med helse og omsorg. I vårt innspill vil vi framheve nettopp dette, at musikkterapi kan være med på å realisere menneskers rett til kunst- og kulturdeltakelse samtidig som musikkterapi er et forskningsbasert og nasjonalt anbefalt helsetilbud som kan gi mennesker bedre liv. Dette åpner opp for et sektorovergripende samarbeid som vi mener er framtidsrettet og høyst relevant for det norske samfunnet.

I dag er det mange mennesker med livs- og helseutfordringer som ikke har en rettferdig tilgang til kunst og kultur. Det kan være mennesker som ikke har de økonomiske midlene til å delta. Musikklivet må tilpasses slik at premissene for deltakelse er uavhengig økonomi. Musikklivet må også gjøres tilgjengelig for mennesker med ulike funksjonsvariasjoner. Dette krever kompetanse på hvordan å bygge ned samfunnsskapt barrierer som hindrer deltakelse i musikklivet for mennesker med blant annet hørselsutfordringer, nedsatt syn og utfordringer med mobilitet.

Likeverdig tilgang til kunst og kultur må også gjelde for mennesker som bor på institusjon. Dette omfatter blant annet barnevernsinstitusjon, psykiatrisk sengepost, sykehjem og fengsel. Mennesker som bor på institusjon, er i særlig risiko for å ikke få sine menneskerettigheter oppfylt.

Musikkterapi har veldokumenterte effekter. På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget er for eksempel musikkterapi sterkt anbefalt i Helsedirektoratets nasjonale retningslinjer for behandling av psykoselidelser. For mange blir musikkterapi inngangen til deltakelse i musikk- og kulturlivet. I dag er det likevel et geografisk lotteri om du har mulighet til å få musikkterapi. Spesielt i distriktene og lengst nord i landet er tilbudet lite utbygget.

De fleste av oss vil gjennom kortere eller lengre perioder av livet være syke. Pasienter eller brukere av helse- og velferdstjenester må ha en likeverdig tilgang på musikkopplevelser. Mennesker er kulturelle og skapende vesener også når de har det vanskelig. Tilgangen til kunst og kultur må også innebære muligheten til å selv få være med i den skapende prosessen, ikke bare å være tilskuer. Musikkterapi kan gi mennesker i krevende livssituasjoner et musikalsk fellesskap og kreativt utløp. Dette kan være gjennom for eksempel låtskriving, samspillsgrupper eller band.

Polyfons erfaringspanel er opptatt av hvordan musikk og musikkterapi bidrar til å bygge opp under fellesskapsverdier. Gjennom musikkterapien kan mennesker erfare mening og mestring. Mange velger å bruke musikk som en mestringsressurs og hverdagsaktivitet etter at de har hatt musikkterapi. Dette er et godt eksempel på hvordan helse- og kultursektoren kan samarbeide for å løse samfunnsutfordringer. Inkludering av ulike grupper i samfunnet krever et slikt samarbeid.

For å styrke barn og unges muligheter for deltakelse, tror vi det vil være en fordel å inkludere musikkterapeuter i det tverrfaglige samarbeidet i skolen og det frivillige musikklivet. Musikkterapeuter har både musikalsk og psykososial kompetanse og bruker musikk for å fremme helse og trivsel. Barn og unge som faller utenfor har økt risiko for helseutfordringer. Vi tror at musikkterapi er en del av løsningen både for å forebygge utenforskap og for å hjelpe dem som har falt utenfor. Dette krever kunnskap om hvordan å nå inn til og være en ressurs for barn og unge som kanskje strever med sosial angst eller økonomiske bekymringer, som opplever mobbing eller har det vanskelig hjemme.

Vennlig hilsen

Polyfons erfaringspanel